

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ АРХІТЕКТУРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ПРОДУКТИВНИХ СПОСОБІВ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В НАВЧАЛЬНОМУ РИСУНКУ

Міхова Т. В., Башкатов П. П. (Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна)

Дисципліна «Рисунок» займає одне з фундаментальних місць у підготовці майбутніх архітекторів. Методика викладання рисунка націлена на формування таких професійних якостей, як конструктивне та просторове уявлення, образне мислення та володіння рисунком від руки. Але насамперед, кінцевою метою підготовки є формування творчої особистості, яка володіє високим рівнем майстерності й потребою у творчій діяльності. Тому, досліджуючи проблеми вдосконалення методики навчання рисунка, вважаємо, що вона повинна бути спрямована на необхідність розуміння студентами суті творчого процесу, який найменше протікає стихійно та є важливим компонентом в удосконалюванні дидактичної підготовки у процесі навчання.

Принципово, що кожен крок в образотворчій діяльності студентів потребує обов'язкового усвідомлення і створення декількох варіантів вирішення художнього завдання з подальшим їх аналізом та вибором найкращого. Але для того, щоб зберегти і відтворити обраний варіант у кінцевому продукті, процедура його створення повинна бути усвідомленою. Інакше кажучи, для того щоб реалізувати студенту свій задум в рисунку, він повинен усвідомлювати кожен крок або етап створення практичної роботи. У завершеному художньому творі цей процес присутній вже в ідеальному, згорнутому вигляді, що створює враження одностійкості, інсайту щодо процесу його створення. Але фактичний, реальний процес творчості, залишається зафіксованим у зарисовках та ескізах, які студенти виконують як самостійну роботу.

Тому виникає необхідність систему навчання начеркам та замальовкам пов'язати на засадах поступового ускладнення способів їх виконання, що пов'язано з практичними діями в довгостроковому рисунку. А саме, всі завдання, що студенти виконують по програмі мають чітко окреслені етапи. Обов'язковими є визначення та розташування елементів твору у форматі (компоновка), їх співвідношення стосовно один одного за формою, перспективою, змістовою значимістю та виявлення конструктивних особливостей (побудова); вибір техніки створення рисунка; підпорядкування

деталей загальній ідеї. Слід зосередити увагу студентів, що означені вправи необхідно виконувати не самі по собі, а цілеспрямовано до кожного з етапів рисунка, а поступове їх ускладнення має на меті такі завдання, які опановуються послідовно в процесі роботи: цілісність зображення – вміння у роботі над рисунком підпорядковувати його окремі частини і деталі загальному вирішенню всього рисунку в цілому; принцип роботи від загального до окремого; вміння деталізувати, не руйнуючи цілого; об'ємність сприймання – вміння передавати об'ємно; правильно додержуватись тональних відношень.

Значною мірою цьому сприяло поширення в теорії і практиці навчання ідеї евристичного підходу, як продуктивного підходу у навчанні. До числа прийомів пізнавальної діяльності евристичного типу відносяться наступні прийоми: конкретизація; графічний аналіз (наочне уявлення або схематизація); прийом варіювання та прийом абстрагування або умовного спрощення. Означені прийоми чітко співпадають з етапами створення рисунка. Виникає необхідність з боку студентів підвищення уваги до чинених дій під час роботи над рисунком, та цілеспрямованої їх фіксації у свідомості. Надалі ці дії і способи вимагають аналітичного осмислення та продуктивного використання у його власній діяльності.

Такий підхід забезпечує формування наступних знань та навичок:

- знання про загальні принципи роботи над рисунком та послідовністю його виконання;
- знання про зміст образотворчих завдань та їх втілення у продуктах (результатах) образотворчої діяльності.
- етапів виконання малюнка;
- вміння виділяти ті практичні дії, які необхідні для виконання кожного етапу роботи;
- вміння визначати новизну, раціональність та художню виразність продукту образотворчої діяльності.

Така технологія навчання забезпечує позитивний результат, оскільки у такий спосіб виробляється звичка планувати свою діяльність і використовувати різні способи цієї діяльності, що вдосконалює реалізацію творчого задуму й ефективно впливає на продуктивність образотворчої діяльності студентів в навчальному рисунку.